

Szerkesztőség kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgönyváltó: Közlöny. Arad: —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása a rotációs nyomással. Munkatársak naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840. félévre 420. negyedévre 210. havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Éves szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Buc. Postiban 50 bani pótdíj.) Hirdetések tarifa szerint: —

19-ik évfolyam, 276. szám

Főszerkesztő: SIAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szorda, 1933. december 6

Kálváriajárók

Az Aradi Közlöny számára írta:

Hegedüs Nándor,

a Magyar Párt biharmegyei képviselője

Az új nyugdíjtörvény-tervezet, amelynek tanulmányozásával az Országos Magyar Párt központjának megbízásából foglalkozom — amint az az egész tervezet szelleméből megállapítható — nem a nyugdíjasok és főleg nem a kisebbségi magyar nyugdíjasok érdekében, hanem éppen ellenkezőleg, érdekeik ellen készült. Megállapítható, hogy 1925-ig a nyugdíjkérdéssel foglalkozó törvényeink bizonyos jóindulattal emelkedést mutatnak szellemi koncepcióikban: ettől az időtől kezdve azonban ez az irányzat hanyatlást mutat és az újabb nyugdíjtörvény-tervezetek úgy intézkednek, hogy az ország kisebbségi nyugdíjas-társadalmát mindig a változó kormányok kénye-kedvére legyen kiszolgáltatva. Jogos az az aggodalom, hogy minden egyes nyugdíjtörvény-reform nyugdíjasaink számára csak hátrányt jelenthet.

Hogy csak az adóbonok ügyét említsem, szinte malícia-számba megy, hogy az adóbonokat, amelyekkel nyugdíjasaink 1931-es évi adóhátralékaikat rendezhetnék, csakis akkor kaphatják kézhez, ha 1932-es és 33-as évi adóikat rendezték. Kérdem: melyik nyugdíjasnak van két évvel ezelőtti adóhátraléka, ha már kifizette ezévi adóját is? A kisebbségi nyugdíjas-társadalom mindig a legmostoháiban kezelt része volt az ország egész nyugdíjas-társadalmának és most, hogy az új tervezet az egész nyugdíjügyet kívánja újjászervezni, megszüntetvén az alapösszeg és a drágasági pótlék alapjain épülő eddigi rendszert, félo, hogy ennek a tervnek megvalósulása csak nyugdíjredukciót kíván előkészíteni. A nyugdíjas, aki tulajdonképpen biztosítást csinált, aki kétoldalu szerződést kötött tulajdonképpen az állammal, nem nézheti tetlenül, hogy ezt a szerződést a változó kormányzat minduntalan megváltoztatni kísérelje meg. Sajnos, eddigi tapasztalataink azt látszanak bizonyítani, hogy nemcsak a kormányok nem tanúsítanak elég szociális megértést a kisebbségi nyugdíjasok lételeményeivel szemben, de a jelenleg aktív tisztviselői osztály sem mutatja azt a kellő intellektuális szolidaritást a nyugdíjasokkal szemben, mint amennyit joggal elvárhatna bárki. Ugyilátszik, elfeledkeznek arról, hogy valaha belőlük is épp oly nyugdíjas tisztviselő lesz, mint azok a mai nyugdíjasok, akik jogaik védelmében, azoknak érvényesítése érdekében a legkülönbözőbb hivatali kálvária-járáásra vannak ítélve.

Az új tervezet legmostohább gyermekei, a nyugdíjas tisztviselők özvegyei és a kisebbségi magyar vasutasok. Amíg ugyanis az új tervezet éppen az özvegyek nyugdíjánál kíván takarékoskodni, lényegesen redukálva a számukra juttatni kívánt nyugdíjösszeget, amíg a temetkezési segély kérdésének terepnuma a szivszorító esetek százait termeli ki, addig a nyugdíjogosult magyar vasúti tisztviselőket annak a lehetőségnek szolgáltatja ezerszámba ki, hogy befizetett járulékaikat elveszítve, minden nyugdíj nélkül kerüljenek az uccára. Az új tervezet 36. szakasza, a „katasztrófák szakasza”, azt kívánja megvalósítani, hogy mindazoknak, akiknek már az 1929. augusztus 20-iki törvény alapján nyugdíjogosultságukat jogerősen megállapították, az új tervezet törvénybeiktatásától számított egy héten belül meg lehessen fellebbezni. Minden kétséget kizáró módon ez a szakasz tehát azt jelenti, hogy az esküt nem tett tisztviselők, tanárok és más

Az aradi magyarság együttlérzésének impozáns megnyilvánulása volt a keddi nagygyűlés

A magyarság lelkes hangulatu választási nagygyűlése a Fehér Keresztben — Hegedüs Nándor délutáni előadása a nyugdíjasok sérelmeiről — Barabás Béla dr., Takácsy Miklós és Jakabffy Elemér dr. nagyhatásu beszédei — Hegedüs Nándor távirata Titulescu külügyminiszterhez a magyar választók sérelmeiről

Aradmegye magyar politikai közéletének értékes és jelentőségükben kiemelkedő eseményeket hozott a keddi nap, amelynek estéjén a Fehér Kereszt-szálló emeleti nagytermében Aradmegye magyarságának képviselői listavezetője, Takácsy Miklós képviselőjelölt, aradmegyei mintagazda mondotta el nagyhatásu és emelkedett koncepcióju programbeszédét. A választói nagygyűlést megelőzően a keddi nap folyamán érkezett Aradra a pártközpont megbízásából az Országos Magyar Párt parlamenti csoportjának két előkelő vezető-tagja, Jakabffy Elemér dr. és Hegedüs Nándor, hogy személyes jelenlétükkel és szárnyaló megnyilatkozásaikkal emeljék a Magyar Párt aradmegyei választási zászlóbontásának eseményét.

Kedden délután 5 órakor a program szerint Hegedüs Nándor képviselő, a pártközpont nyugdíjasügy-szakértője tartott széleskörű felkészültségre valló, nagyhatásu beszédet az új nyugdíjtörvény-tervezetről az aradi magyar párttagozat hivatalos helyiségében. A gyűléstermet zsufolásig megtöltötték Aradváros régi, érdemes, magyar nyugdíjogosult tisztviselői és közalkalmazottai, akik mindvégig zajos helyesléssel kísérték a kiünő magyarpárti parlamenti debatteur tájékozott és értékes fejtegetéseit, amelynek kivonatos ismertetését lapunk vezetőhelyén közöljük. Hegedüs Nándor közel másfélórás fejtegetéseit az ülésen elnöklő Barabás Béla dr. elnök szavai vezették be és

ugyancsak ő fejezte ki a megjelent nyugdíjasok köszönetét is az értékes előadásért. Az előadás befejeztével megható jelenetek játszódtak le a párhelyiségben, ahol Hegedüs Nándor képviselőt szeretetteljes bizalommal vették körül az aradi nyugdíjasok, akik valamennyien mind a maguk ügyes-bajos dolgait közölték vele. Hegedüs képviselő mindenkinek meghallgatta panaszát és minden kérdésre felvilágosítással szolgált. Este, a nagygyűlést megelőzően Purgly László vendége volt, ahonnan az aradmegyei és aradi magyarság vezetői illusztris vendégeikkel élükön a Fehér Kereszt-szállóba mentek, amelynek emeleti nagytermét akkorra már zsufolásig megtöltötte Arad magyar választópolgársága.

Barabás Béla dr.

a két fontos megnyilatkozásról

A nagygyűlést Barabás Béla dr. az Aradi és Aradmegyei Magyar Párt elnöke nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket és a vendégeket. Beszélt az elmúlt kormány működéséről, majd pedig azt fejtegette, hogy az elmúlt 15 esztendőben két számunkra nagyon fontos megnyilatkozás történt. Az egyik az az irás, amelyet a „Gyulafehérvári pontok” néven ismerünk, a másik pedig az az 1919-ben aláírt nemzetközi szerződés, amelyben Románia a szászok és a székelyek részére autonómiát biztosított.

Takácsy Miklós: „A tetterős, fiatal magyar sziv bizalmával nézek a jövő elé”

— A vállalt kötelezettségeket azonban az egymást követő kormányok nem teljesítették, — mondotta Barabás Béla dr. — Sérelmeink változatlanul fennállanak, mi tehát jogainkat, az ígéretek beváltását változatlanul követeljük. Az új kormány legutóbbi nyilatkozatai arra engednek következtetni, hogy az eddigi mentalitás talán megváltozik. Míg a régi liberális kormány nem is ismerte ezt a szót: kisebbség, az új liberális kormány programjában többször is használják ezt a

szót: kisebbség, még pedig előnyünkre. Örömmel kell ezt a jelenséget regisztrálni akkor, amikor a lemondott kormány tagjai, — olyan emberek, akik a magyar kultúrán nőttek fel, akik ismerték a magyar lelket, a magyar lojalitást — legutóbb ismételen is a kisebbségek ellen szóltak.

Barabás Béla dr. ezután a magyar lista vezetőjének, Takácsy Miklósnak eddigi pályafutását, működését ismertette, a jelöltet a választók szeretetébe, bizalmába ajánlotta

nyugdíjogosultak keservesen megérdemelt nyugdíjogosultságait meg lehet fellebbezni. Minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy ezeket a katasztrófális szakaszokat kiirtsuk az új törvénytervezetből, hogy többé, annakidején esküt nem tett magyar nyugdíjas egzisztenciáját megvédhessük. Ezt a feladatot pedig csakis a Magyar Párt parlamenti csoportja kell hogy végrehajtsa, mert senki más nem gondoskodhatik jobban és lelkiismeretesebben a mi jogaink védelméről, mint mi magunk, magyarok. Engem, aki a pártközpont megbízása

folytán a nyugdíjasok ügyeinek védelmével foglalkozom, Biharmegye magyar gazdái jelöltek ezuttal is a parlamentbe, holott ők nincsenek is érdekelve a nyugdíjasfronton. Aradmegye magyarsága Takácsy Miklóst, a fiatal, kiünő gazdát jelölte. Kérem Aradmegye magyar nyugdíjastársadalmát, álljon teljes szível-lelkekkel Takácsy Miklós mellé a választási küzdelemben, hogy bekerülve a parlamentbe, ott sikraszállhasson nemcsak Aradmegye, hanem a biharmegyei magyar kigazdák érdekéért is!

ARADI FILHARMONIA EGYESÜLET

DECEMBER
12-én, keddenKULTURPALOTA
PONTOSAN 9 ÓRÁKOR.

I. NAGY ZENEKARI HANGVERSENYE

Zézénvel és szólista: SHUK LAJOS.

290

Jegyek 25.— Lejtől felfelé: SANDOR FERENCNÉL.

és átadta a szót Takácsy Miklósnak. Az aradi magyar lista vezetője elfogódott hangon mondott köszönetet dr. Barabás Béla szavaiért, majd pedig így folytatta beszédét:

— Nem egy foglalkozási ág érdekeit kívánom szolgálni, hanem az egész magyar kisebbség létkérdéseit tartom szem előtt. Nem ismerem különbséget magyar és magyar között, bármilyen felekezethez, vagy osztályhoz is tartozzon az. Egyformán fájdalommal tölt el, ha valamelyik magyar testvéremet üldözik, vagy ha másik testvérem vagyona éretlen ifjak rombolásának áldozata lesz. Ott akarok állani a magyar munkás oldalán, amikor ez kétségbeesett kenyérharcát folytatja és ki akarom venni részemem a magyar nyugdíjasok jogaiért folytatott küzdelemben. Átérzem a lateiner, a szabadfoglalkozásu gondjait és ismerem az ipar, a kereskedelem, a hitelélet küzdelmét. Tudom, hogy az egész ország és abban a magyar kisebbség csak úgy boldogulhat, ha az összes foglalkozási és termelési ágak harmóniában élnek egymással. Egyházaink, kulturintézményeink sérelmei tulságosan is ismertek, iskoláink pedig a névelmezés jogtalanságának kálváriáját látják. Bármennyire is porba sújtson azonban bennünket a gazdasági válság, én nem a csüggedettség, a reménytelenség lemondásával, hanem a magyar lélek kitartásával, a tetterős, fiatal magyar szív bizalmával nézek a jövő elé. Kötelességteljesítő állampolgárai vagyunk az országnak és

Joggal követeljük kisebbségi sérelmeink megszüntetését

és azt, hogy az alkotmány és a nemzetközi szerződések értelmében, egyenjogú állampolgároknak tekintsenek bennünket. Egyházaink részére állami támogatást, a közigazgatásban a politika kiküszöbölését, a közéletben a puritán tisztaságot követeljük.

— A sérelmek és panaszok sora végtelen és tenger a tennivaló — folytatta beszédét. — Tekintetbe kell vennünk, hogy az iniciativa nem a mi kezünkben van. Szerepünk a védelem: harc kulturális jogainkért, népünk gazdasági érdekeiért. Ezekért a célokért akarok küzdeni, lelkes munkabírással. Az ezer éves magyarságnak — a történelem tanítja — kétségtelenül voltak nagy erényei. És ha ezekből az erényekből csak egyetlen egy sarjadt ki kisebbségi létünkben, ha csak egyetlen egy maradt meg: az összetartás, akkor ez lesz a mi legerősebb fegyverünk. Ez a fegyver az Önök kezében van. És én úgy hiszem, hogy jó kezekben van!

Jakabffy Elemér dr.:

a Magyar Párt nem köt paktumot

Takácsy Miklós frenetikus hatást kiváltott, hatalmas és meggyőződéstől áthatott beszédét lelkes tapsal és éljenzéssel fogadta az egybegyűlt hatalmas közönség. Kedves jelenet következett ezután: Barabás Béla dr. kedélyes szavakkal üdvözölte Arad képviselőjelöltjét névnapja alkalmából. Jakabffy Elemér dr. emelkedett ezután szólásra és a hat év előtti választásokról beszélt, amikor ő állt az aradi magyar lista élén. Ekkor a Magyar Párt az egységes kisebbségi front megvalósításán fáradozott és ezért ő és még egy kollegája lemondott mandátumáról a sváb képviselők javára. Ez az elgondolás azonban a németiség magatartásán meghiúsult. A német párt ismétlen is olyan lépéseket tett, amelyek éles ellentétben állottak a kisebbségi gondolattal.

A Magyar Párt tehát nem köt paktumot a kormánnyal

és immár negyedizben indul önálló listával a választásokba. Az önálló listának már eddig is meg volt a kellő eredménye: megismerték a magyar képviselőket Bucarestben és a magyar parlamenterek olyan tiszteletet vívtak ki maguknak, amelyent egyetlen politikai párt sem élvez.

— Nem lehet becsületes ember az — mondotta emelt hangon Jakabffy Elemér — akít

nem tölt el tisztelettel az a heroikus küzdelem, amelyet a Magyar Párt képviselői évek óta folytatnak.

Egy érdekes élményét mondta el ezután Jakabffy Elemér. Amikor évekkel ezelőtt Schönbrunnban járt, az ott kiállított tárgyak között egy bírói ítéletet is látott, amelyet Mária Terézia sajátkezű aláírásával látott el. Az ítélet szerint a bíróságok sikkasztásért elítéltek egy bányatisztviselőt. Az irat jóváhagyás végett került Mária Terézia elé, aki azt a következő széljegyzettel látta el: „Csodálom az emyhe ítéletet, mert a közhivatalnok, aki esküt tett, tiszteletet kap és sikkaszt olyan, mint az utonálló és ugyanilyen büntetést is érdemel. Kivételesen nem súlyosítom az ítéletet. Tudni szeretném azonban, hogy milyen nemzetiségű az elítélt. Magyar semmiesetre sem lehet.

Ezután a renegátokról beszélt Jakabffy Elemér dr. és arról, hogy míg a renegát újságírókat szabadjegyekkel látta el és pénzelte az eddigi kormány, a tisztességes újságíróknak bőrtön jutott. Reméli, hogy az új kormány véget vet a renegát-termelésnek, amely drága termelés.

Elhárította ezután azokat a vádakot, hogy a Magyar Párt egy osztályt képviselne, rávilágított arra, hogy ennek a pártnak van az egyetlen kisiparos képviselője és arra, hogy a párt minden képviselőjét egy-egy külön kérdés tanulmányozásával, kutatásával bízták meg. Azzal fejezte be felszólalását, hogy az öregek átadják helyüket a fiataloknak.

— Az aradi magyar lista élén egy 36 éves

„A Magyar Párt radikális valutapolitikát követel”

Hegedüs Nándor ezután a kereskedelem és ipar helyzetéről beszélt, Madgearu elhibázott pénzügyi politikájáról, az új adótvénnyről, a mesterségesen felduzzasztott köztisztviselői létszámról, a kontingentálás rendszeréről, amely a korrupció fokozódását vonta maga után.

— A Magyar Párt radikális valutapolitikát követel, — folytatta Hegedüs Nándor. Ne az keresen, aki a ládafiában tartja a pénzt és ne menjen tönkre az, aki dolgozott.

Hegedüs Nándor végül a magyarság és a zsidóság együttműködésének szükségességét hangoztatta és megemlítette, hogy egyes hírek szerint a Zsidó Párt ezuttal nem indul a választási küzdelemben, ami természetesen a magyar párti választók számát növeli. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Ha imánkban ezt kérjük Istentől, hogy: „Add meg a mi mindennapi kenyerünket”, a földi hatalmasságoktól ezt követeljük: „Adjátok meg mindennapi jogainkat.”

Hegedüs Nándor nagy koncepcióju, találó és szellemes megjegyzésekkel fűszerezett beszéde, amelyben a kiváló szerkesztő a magyar kisebbség minden problémáját felölelte és részletesen megvilágította, mély hatást váltott ki az egybegyűltekből. A beszédet egyre fokozódó érdeklődéssel hallgatta a zsúfolt terem közönsége, amely percekig tartó tapsal honorálta Hegedüs Nándor komoly tanulmányának is beillő, sziporkázóan szellemes

ember áll, — mondotta. — Madách szavaival fejezem be szavaimat: Kiben erő van és Isten lakik, az szónokolni fog, vés vagy dalol és bizony célhoz ér. „En hiszem, hogy Takácsy Miklósban meg van az erő, Isten lakik benne és célhoz ér”.

Ragyogó beszédét viharos taps követte és mindenki érezte, hogy Jakabffy Elemér dr. szavait fanatikus magyar hitbe vetett meggyőződés fűtötte.

A lelkes tapsal fogadott beszéd után Hegedüs Nándor, Biharmegye több cikluson át volt képviselője és jelenlegi képviselőjelöltje mondotta el beszédét. Mindenekelőtt dr. Parecz Béla érdemeit méltatta, aki az új generációnak adta át helyét, majd pedig a legutóbbi kormányválsággal foglalkozott és azt fejtegette, hogy a Vaida-kormány miért nem váltotta be a gyulafehérvári váltót, amelynek egyik aláírója éppen Vaida Sándor volt.

„Mi itt születünk, itt akarunk meghalni”

Beszélt a Goga által hirdett új irányzatról, amelynek programjában a következő pontok szerepeltek: Románia a románoké, a városok romanizálása, 350 ezer idegen kikergetése az országból.

— Miért neveznek bennünket idegeneknek? — kérdezte Hegedüs Nándor. *Mi itt születünk, itt akarunk maradni, itt akarunk élni és meghalni is.* Ugy akarunk élni itt, ahogy Isten teremtett, kulturális és nemzeti érvényesülésünk minden attribútumával.

Beszédét a gyűlést Barabás Béla dr. buzdító szavai zárták be, amelyekben felszólította Arad magyarságát, hogy tántoríthatatlan hűséggel tömörüljön a Magyar Párt zászlaja alá. A közönség hatalmas lelkesedéssel ünnepelte a Magyar Párt vezető politikusait és azzal a szent hittel távozott, hogy a december 20-iki választás a magyar lista és Takácsy Miklós győzelmét hozza magával!

Távirat Titulescuhoz

Itt írjuk meg, hogy Hegedüs Nándor ma este Aradról a következő táviratot intézte Titulescu külügyminiszterhez:

TITULESCU MIKLÓS KÜLÜGYMINISZTER
URNAK, BUCURESTI.

Van szerencsénk Excellenciának, mint kilöfdön a jogegyenlőség védelmezőjének tudomására hozni, hogy Biharmegyében a szavazó köröket akként osztották be, hogy egyes magyar községeknek 30 kilométert kell memniük szavazókörzetükig, továbbá egyes magyar községekben a lakosságnak csak igen kis része kapta meg a szavazó-igazolványt. Azt hisszük, Excellenciád is belátja, hogy ezzel az eljárással loyális kisebbségi polgárokat fosztottak meg a szavazati jogtól.

HEGEDÜS NÁNDOR.

az Országos Magyar Párt biharmegyei képviselőjelöltje.

Meghalt Bleyer Jakab, budapesti egyetemi tanár, a magyarországi németek parlamenti képviselője

Budapestről jelentik a késő éjszakai órákban: Bleyer Jakab dr. magyar parlamenti képviselő, egyetemi tanár, a Magyarországon élő német kisebbség vezéralakja ma éjszaka fél 11 óraker gennyes epegyulladásból kifolyólag meghalt. Bleyer Jakab halálhíre gyorsan terjedt el az éjszakai órákban a magyar fővárosban és széles körökben őszinte részvétet kellett. A parlamenti képviselő legutóbb azzal tette a külföldön is ismertté nevét, hogy az egyetemen tartott előadásain a diákság parlamenti magatartása miatt zajos tüntetéseket rendezett s a tanárt még lakásán is felkereste a tüntető diákok csoportja. Bleyer előadásai az egyetemen egy ideig lehetetlenné váltak.

a professzornak vissza kellett vonulnia az egyetemről.

Bleyer Jakab 1874-ben született. Egyszerű földműves-család gyermeke volt, akinek tehetsége már korán kiütözött. Előbb a kolozsvári egyetemen volt professzor, 1908-tól, majd a budapesti egyetem tanára lett. Nagy szerepet játszott a politikai életben, a magyarországi német kisebbség vezére lett és mint kisebbségi miniszter a Friedrich-kabinetben, a Huszár- és a Simonyi-Semadam-kabinetben vett részt. Politikai pályafutása alatt többször került ellentétbe a magyarsággal, a német kisebbségi jogok védelmében.

Kihirdették Miklós Andor végrendeletét

Általános örököse özvegye: Gombaszögi Frida.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt hirdették ki a központi járásbírószágon Miklós Andornak, az Est lapok tragikusan elhunyt főszerkesztő tulajdonosának végrendeletét. E szerint Miklós Andor minden ingó és ingatlan vagyonának általános örökösevé özvegyét, Gombaszögi Fridát, a Vig-színház művészijét tette meg. Az Ujságírók, az Ujságkiadó Tisztviselők és a nyomdai alkalmazottak jóléti intézményének 20.000 pengőt hagyományozott az elhunyt.

A végrendeletben Miklós Andor külön fejezetben emlékezett meg munkatársairól és alkalmazottjairól, akik közül a jelentősebbeknek külön összegeket is juttatott. A vállalatának további vezetéséről úgy intézkedett, hogy lapjai és vállalatai az ő szellemében, tiszta erkölcsi alapon és erősen hazafias céllal működjenek tovább. A lapokat és a vállalatokat felesége, Salusinszky Imre, az Est felelős szerkesztőjével és Vadnai Bélával együtt ilyen módon tartsa fenn és vezesse tovább.

Aradi házárverés bűnügyi következményei a bíróság előtt

Az aradi törvényszék felmentette az ügy vádlottjait

Csalás vádjával állott ma az aradi törvényszék előtt Hoffmann József aradi vendéglős és felesége, Vlossák Pál és Mazurek József, akiket egy aradi pénztintézet jelentett fel egy házárverés következményeképpen. A pénztintézet egy tartozás fejében árverést tüzött ki a vendéglős házára. Az árverésen — a feljelentés szerint — vevőként jelentkezett Hoffmann József, aki 150 ezer lejre verte fel a ház árát. Amikor azonban sor került arra, hogy a vételárát kiegyenlítsse, nem tudta kifizetni az összeget. A bank erre másodszor is árverést tüzött ki. Ezuttal Vlossák Pál hitelező, akinek ötezer lejes követelése volt, árverelt és ugyanilyen módon folyt le az árverés: Vlossák sem fizette ki az összeget. Az aradi törvényszék ma tárgyalta az ügyet. Mazurek és Vlossák beigazolták a bíróság előtt, hogy anvagi helyzetük lehetővé tette volna a házáért ígért összeg kifizetését, amelyet azonban más közbejött körülmények akadályoztak meg. A bíróság dr. Pop Sándor védőbeszéde után felmentette a vádlottakat.

Fagyhullám és hatalmas viharok pusztítanak Európában — A vasuti közlekedés zavarai — Nagy viharok az olasz és portugál tengerparton

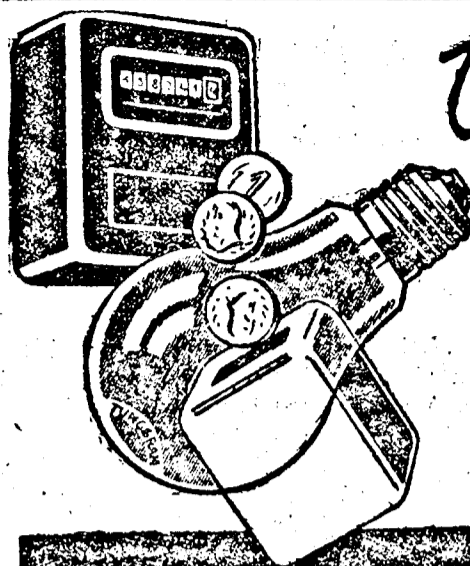
Bucurestiből jelentik: Az ország minden részéből érkeznek jelentések, amely szerint mindenütt beálltak a nagy hidegek. Cernautiban minusz husz fok a hőmérséklet, a hófúvás következtében elakadt a vonatközlekedés és munkásosztások dolgoznak, hogy szabaddá tegyék a pályát. Focsaniban és környékén minusz harminc fokos hideg uralkodik, a környéken felbukkantak a farkascordák, amelyek lemerészkedtek a falvakba, sőt a város határába is eljutottak.

A Fekete-tengeren napok óta nagy viharok pusztítanak. A vihar következtében a Dacia hajó alig tudott bevergődni a constantai kikötőbe, míg a Cellio nevű olasz hajó összeütközött a Melan hajóval, mindkettő érzékeny károkat szenvedett.

Párisból jelentik: Franciaország északi részében óriási a hideg. Páris uccáin nyilvános tüzhe-lyeket állítottak fel. Ezzel szemben Délfranciaországban tavaszi idő van és az éghajlat általában plusz tíz fok. Olaszországban nagy esőzések van-

nak. Chioggiában egy bárka felborult és két ember a tengerbe veszett. Pólában egy házépítés közben a talaj besüppedt és ketten szörnyet haltak. A Fekete-tenger törökországi partjain a vihar teljesen megbénította a forgalmat. Samsun kikötőjéből száz tengerésznek nyoma veszett.

Lisszabonból jelentik: A portugál partok mentén Londonban nagy vihar dult és a forgalom teljesen megbénult. A hajók legtöbbjének sikerült idejében partot érni, a Continental nevű motorhajó azonban oldalszelet kapott, felborult és legénysége, továbbá 30 halász a vízbe esett. Huszonöt ember életét vesztette. Több holttestet már partra vetett a vihar Siqueira kikötő közelében. A La Manche csatornán szintén nagy vihar dühöngött. Egy francia világító hajót a vihar elszakított helyéről és a hajó legénységével egész éjszaka a csatornán hanyódot és veszélyeztette a közlekedést. Végül Anglia közelében sikerült lehorgonyoznia.

Vigyázzon!

Az izzólámpa vásárlásnál pár bani lát. szolagos előny sok Lei veszteséget okoz.

Olcsó fényt vásároljon, ne „olcsó” lámpát!

Csak fokéletes, évtizedek tapasztalatai alapján készült márkáru teszi lehetővé, hogy kisebb áramköltséggel több fényt kapjon.

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPA
használatban olcsó és gazdaságos

Viszonteladóknak aradi főlerakat **SZABÓ ALBERT** cég
Arad, Bulevardul Regina Maria 20.

Felmentette az aradi törvényszék Krenner Zoltán dr. ügyvédet

Bonyodalmak a báró Bohus-család eladott földjei körül

Rendkívül érdekes, évek óta huzódó ügyben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék. A bíróság előtt vádlottként dr. Krenner Zoltán volt aradi ügyvéd állott, aki jelenleg Magyarországon lakik és csupán a tárgyalásra jött Aradra. Krenner dr.-t Hönigesz Kajetán ujaradi gazdálkodó jelentette fel, azzal az indoklással, hogy egy okiratra négy siklósi gazda nevét írta alá, a gazdák felhatalmazása

nélkül. A feljelentés érdekes előzményei a következők:

A feljelentés idején dr. Krenner Zoltán, aki a báró Bohus-család jogi képviselője volt, megbízást kapott arra, hogy a Szentanna köz-ség határában lévő birtokrészt adja el. Siklőrül is megállapodásra jutni négy siklósi gazdával, akik megvették a földet. A vétel után az aradi agrárbizottság kisajátította a birtokrészt és világi igényjogosultak között osztotta el. A siklósiak megfellebbezték ezt a döntést a központi agrárbizottsághoz, mely helyt adott a fellebbezésnek és visszaadta a négy siklósi gazda földjét. Közben a négy gazda elhatározta, hogy nem tartja meg a birtokrészt, hanem visszaadja báró Bohuséknak. Ezt az elhatározásukat közölték is az ügyvéddel, aki a központi agrárbizottság döntése után gondoskodott arról, hogy a földet ismét eladják. Hönigesz közvetítésével el is adták több más siklósi gazdálkodónak. Az eladásnál azonban szükség volt az előbbi birtokosok átengedésére és Krenner dr. a bejelentésük alapján alá is írta nevüket az átengedést közlő okiratra. Később az ügyvédnek differenciái támadtak Hönigesszel, aki feljelentést tett ellene.

A mai tárgyaláson kihallgatták Krenner Zoltán dr.-t, aki elmondotta, hogy a négy siklósi gazda kívánságának tett eleget, amikor aláírta az okmányt és ezáltal senki sem szenvedett kárt. A tanúk kihallgatása, valamint a perbeszéd után, a bíróság felmentette a vád alól az ügyvédet, azzal az indoklással, hogy cselekedetével senkinek sem okozott kárt és a volt birtokosok maguk jelentették be, hogy nem reflektálnak a földekre.

Jön: CORSO!

ANNY ÖNDRA legjobb, legújabb bohózata
Hoffmann kisasszony meséi!

ÖN

Minden baját elfelejt
Minden gondját elnevelt
Boldog lesz és vidám
Mert végre itt van ám
ANNY ÖNDRA
akit régen vár.

CORSO-MOZGO mai műsora:

Operette-repriz olcsó helyárrakkal.

WILLY FRITSCH

Aszfaltbetyár!

CAMILLA HORN — RALPH A. ROBERTS
ANTON POINTNER

Karácsonyi ajándékok

mindennemű játékaruk, gramfonok és lemezek, női ridikülök, gyermekkoszák és gyermekszékek, nagy választékban, **rendkívüli leszállított árakon**

Hegedüs cégnél
Aradon.

*Kertész kézzel
Tiszta: Tereke Tereke*

Álarcos karácsony

következik. Tessék besétálni a Szeretet kapuján, de nem az Alázat lehajtott fejével, hanem égneek szegzett koponyával: — álarcban. Még pedig nem afféle báli, attrakciós álarcban, amit éjféli után ledobnak a dámák, miután a frakkos ur epedve suttogja:

— Vedd le az álarcot, ismerlek szép maszk!...

Nem, nem erről az álarcról van szó. A cseh-szlovák nemzetvédelmi minisztérium technikai osztálya a napokban hagyta jóvá a polgári közönség részére való gázalarcárusítási engedélyt. A szabályzat értelmében a szlovenszkoí árusítás jogát a zsolnai Dolezsal-cég kapta.

Két típusú gázalarcot hoznak forgalomba. Az egyik az ugynevezett „néptípus”. Az ára 125 cseh-korona és körülbelül hat-nyolc órára biztosít védelmet gáztámadások ellen. A másik egy speciális angol találmány. Ára 650 korona.

És a hirdetés, amelyet Dolezsal ur a csehországi lapokban közöl, igazán megható. Azt mondja, hogy a gázalarcokat már karácsony előtt forgalomba hozza, úgy, hogy karácsonyra mindenkinek módjában lesz szeretteit gázalarcokkal megörvendeztetni.

Igazán kedves Dolezsal urtól ez a figyelem. Akinek van 125, vagy 650 cseh-koronája, olyan boldogságot okozhat a gyerekeinek, amiről ezelőtti karácsonyokban álmodni se mertek. Csillingel az angyal, kinyílik az ajtó és az ezüst-arany-díós tüvelű fa legszebb ékessége: a Dolezsal-féle néptípusú gázalarc, gyermekek számára. Az úpauk dagad a zakkója a büszkeségtől, ahogy mondja:

— Látod baba, hej, álarcot hozott neked karácsonyra a Jézuska!

Nem, tekintetes nemzetvédelmi minisztérium, nem, tekintetes Dolezsal ur, nem, tisztelt társadalom: Jézus nem akarta ezt az álarcot, Jézus egyáltalán nem akart álarcot.

Ettől a Dolezsal-féle álarcos karácsonytól elfordítjuk a fejünket, akár angol típus, akár néptípus: típus csak annyiban, hogy dróttjai és üvege mögött minden nemzet arca zavartalanul pírulhat, ha még tud.

A gross-blumenauai csoda

úgy történt, hogy a táviratkihordó megállt az öreg Dávidék lakása előtt, akik éppen gyémántlakodalmat ülték tegnapelőtt. Két öreg, beteg zsidóember összehajtotta a fejét — az egyik asszony, a másik férfi — és hatvan esztendő után, bizonyosan mérhetetlen szenvedések és bizonyosan mérhetetlen boldogságok után, örültek annak, hogy még élnek, hogy egészségben érték meg háasságuk hatvanéves évfordulóját! Ritka dolog a világ minden országban, de különösen Németországban. 1933-ban, Dávidéknek gyémántlakodalmat ünni. Kevés Dávid lakodalmazik ma Németországban.

Az örömben egy pillanat üröm csöppent. Csengették és az öreg Dávid uniformist látott az ajtó előtt. Az ilyen gyémántlakodalmas Dávidok nem szeretik az uniformisos jubileumi jelenségeket. A postás volt.

— Ó, csak egy távirat — sóhajtotta Dávid ur és betopogott az asszonyához.

A telegrammot együtt bontották ki. Ez volt a gross-blumenauai csoda. Gőring telegrafált!

Ezuttal sem felejtkezett meg a zsidókról. Gőring ur híve a porosz tradícióknak. Ott az a szokás, hogy ahol gyémántlakodalom van, oda telegrafál a miniszterelnök és ezt a tradíciót Gőring ugylátszik egyformán betartja az árja és a nem árja nagyanyáknál.

A gross-blumenauai csodának azonban más, mély, teoretikus értelme van. Németországban ugylátszik csak kétféle ósanyát tisztelnék: az árja nagyanyát, aki már meghalt és a zsidót, aki gyémántlakodalmat ül. Ez az utóbbi, szegény, ilyen ünnepléses alkalmából már úgy sem várhat utódot.

Ez a blumenauai távirat szomorú nótája!

Az Aradi Közlöny rejtett sor-pályázatának nagy sikere

Százszámra érkeznek meglejtések az Aradi Közlöny kiadóhivatalába — Tizenkét értékes díjat sorsolunk ki a meglejtők között

„Rejtett sor” pályázatunk rövid két nap leforgása alatt óriási népszerűsége tett szert mindenfelé. A mai napon is a szó teljes értelmében százzal érkeztek rejtett sor meglejtések az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. Ez az őszinte, spontán megnyilatkozó érdeklődés, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalának áldozatkészsége arra indít bennünket, hogy

a „rejtett sor” pályázatunk szerencsés nyertes számára kitűzött 11 eddigi értékes díjunktól kezdve 12-re emeljük fel.

A december hó 21. után és karácsonyi számunk megjelenése előtti időközben tartandó sorsolásunkban tehát az alábbi 12 értékes díjunkt sorsoljuk ki a legtöbb helyesen meglejtett rejtett sorunk szerencsés beküldői között:

1. Ezüst férfi-cigarettaárca (Hartmann Kálmán ékszerész-cégtől, Minorita-palota).
2. Modern női aranykarkötő (Dukász Testvérek ékszeráru üzemből, Str. Gajdu 3.)
3. Egy öltöny férfiruhának való finom szövöt (Schutz I. posztóáruházából, Városi Kávéházzal szemben).
4. Egy Browni-Kodak fényképezőgép (Bloch H. fényképészeti szaküzletéből).
5. Egy modern üvegszerviz (Szabó Albert üveg- és porcellánáruházából).
6. Értékes és elegáns piperekészlet Flapjack-el („City” drogéria, Zeiner I., Minorita-palota).
7. Egy pár elegáns férfi- vagy nőcipő (Apponyi Testvérek-cégtől, Városházával szemben).

Drágul a szörme

Neuländernél még olcsó

Arad, Fischer Eliz-palota. 4588

Aradon december tizedikén, a megyében december nyolcadikán kezdődik a választási igazolványok szétosztása

--- Kiegészítették a Magyar Párt listáját ---

Az aradi törvényszéken működő választási hivatal úgy döntött, hogy a megye területén négy községben osztja ki a választási igazolványokat. A négy községben — Curtici-on, Mácsán, Sofronyán és Szentmártonban — december 8-án kerülnek szétosztásra a választási igazolványok. Curtici-on Ionescu bíró, Mácsán Ianca, Szentmártonban Vasiliu, Sofronyán pedig Chiroiu bírók osztják szét az igazolványokat. A választási hivatal még nem döntött abban a kérdésben, hogy Aradon hol osztja ki az igazolványokat. Eddig

ezt tudvalevőleg három iskolában végezték, jelenleg azonban az iskolákban tanítás folyik, úgy, hogy ezeket az épületeket nem lehet felhasználni erre a célra. A törvényszék főelnöksége tervel szerint Aradon az igazolványok kiosztását december 10-től 18-ig bonyolítja le.

A törvényszék főelnöki osztályán ma két listakiegészítés történt. Kiegészítette listáját az aradi Magyar Párt, amelynek jelölő-listáját már ismergettük. A kiegészítés alkalmával megjelentek az aradi törvényszéken a párt vezetői között: dr. Barabás Béla, dr. Parecz Béla, dr. Nagy Sándor, dr. Széll Lajos, Reinhardt Gyula, Bakács Miksa, dr. Prohászka László, Justh János, dr. Schütz Henrik, dr. Révész Mór, dr. Silber Ignác, dr. Nagy László és még sokan a Magyar Párt ismert tagjai közül. A népes küldöttséget Orezeanu Romul törvényszéki főelnök fogadta, aki előtt a jelöltek beigazolták személyazonosságukat.

Kiegészítették ma a Goga-párt listáját is. A listára került új nevek a következők: Apateanu Demeter, Montea Justin, Tautu Ioan, Ardelean Todor, dr. Faur Péter, Catana Aurel, Peter Sándor és Siclovan György.

Bélelt BORKEZTYUKET,
Angol POULOWEREK,

Selyem és gyapju SCHALLAK
legszebb kivitelben s legolcsóbban

MANEA uridivat
üzletében

szerezheti be megváltással szemben.
„CONSUM” könyvvel felár nélkül vásárolhat.

Principele Mircea Csecsemővédő Egyesület

a prefektura termelben, december 9-én, 5 órai kezdettel

táncal egybekötött tea-délutánt rendez

Titulescu le akar mondani a vasgárdista-kilengések miatt

A kormány nem szünteti meg a kontingentálást. — A pénzügyminiszter párisi tárgyalásai. Ellentétek a nemzeti-parasztpártban

Bucurestből jelentik: A Cuvantul azt a szenzációs hírt közölte, hogy Titulescu külügyminiszter a vasgárdisták miatt lemondással fenyegetődött. A lap szerint Titulescu kijelentette, hogy úgy ő, mint Duca miniszterelnök kötelezettséget vállalt arra, hogy ugyanúgy megsemmisítik a jobbszélső alakulatokat, mint ahogyan azt Csehszlovákia tette. Titulescu fellépésének hatása alatt a kormány elhatározta a vasgárda feloszlását. A Cuvantul értesülése szerint a feloszlítás a képviselőjelölő-listák benyújtási határidejének letelte után következik be.

A nemzeti-parasztpárt kebelén belül újból felmerültek az ellentétek, amelyek főképpen a jelölések körül nyilvánulnak meg. Popovici Mihály volt igazságügyminiszter ugyanis vállalkozott arra, hogy Vaida és Maniu hível közzétett közvetit, ez azonban kevés sikerrel jár. Hatieganu Emil dr. volt erdélyi miniszter tegnap levelet intézett Mihalache-hoz, a nemzeti-parasztpárt elnökéhez és bejelentette, hogy a nemzeti-parasztpártban viselt összes tisztviseléséről, köztük a kolozsmegyei tagozat elnökségéről lemond. Hatieganu Emil dr. mindenkor tulságosan exponálta magát Valda Sándorért és ezzel magyarázható lemondása.

Párisi jelentések szerint Bratianu pénzügyminiszter tegnap Bonnet francia pénzügyminiszterrel tárgyalt a két országot érintő pénzügyi kérdésekről. Hír szerint Bratianu Dinu Paul Boncour külügyminiszterrel is folytat megbeszéléseket.

A pénzügyminiszterium egyébként a kormányának a külföldi hitelezőkkel 1933. október 26-ikán kötött párisi egyezménye alapján október 1-től, 1934. március 31-ig a kuponok értékét 25 százalékban állapította meg.

Itt írjuk meg, hogy rendkívül érdekes hírt közöl hivatalos helyről nyert információ alapján az Adeverul mai számában. A lap szerint

a kormány elhatározta, hogy nem szünteti meg az áruimport kontingentálását, csupán módosítja

az importengedélyek elosztását. A kormány ugyanis elégedetlen az autorizációs kvóta jelenlegi elosztásával és elhatározta, hogy azt helyesbíteni fogja, anélkül azonban, hogy feladná magát a rendszert. Illetékes körökben ugyanis — írja a lap — azon a véleményen vannak, hogy a kontingent szerepet a politikában és

hirdessék a gyűlölet tanai helyett a békét és szeretetet híveik körében.

tálás elmaradhatatlan fegyver a román export védelmére azokkal az államokkal szemben, amelyek hasonló álláspontra helyezkednek Romániával szemben. A közeljövőben szabályrendelet jelenik

meg, amely az egyes államok kvótáit közli, míg az importengedélyek elosztását a professzionista szervezetek végzik.

A Monitorul Oficial mai számában a következő meghatalmazott miniszterek kinevezése jelent Pella és Bossis.

meg: Eugen Filotti, Zamfirescu Ciuntu, Dianu, Az utóbbi időben a lelkesek közül számosan aktív szerepet vállaltak a politikában. Ezért Pymen moldvai metropolita ma körlevelet intézett a lelkesi karhoz, amelynek tagjait felkérte, ne vállalja-

A liberális-párt központi választási bizottsága, amelyben a kormány tagjai közül Duca, Inculet, Tatarescu és Franasovici szerepelnek, tegnap

Békeffy László véres kardpárbaja

kedélyes fináléval Amikor a konteranszié vérző arccal szellemeskedik — A párbajban mindkét fél súlyosan megsebesült

Szegedről jelentik: Békeffy László a kitűnő budapesti humorista, kabaréelőadó és író, lent volt Makón, ahol egy nyilvános előadás során élesen összeveszett Loránt Mihály makói moztulajdonossal, úgy, hogy később össze is verekedtek az ellenfelek. Az ügy aztán lovagias ultra terelődött és a segédek súlyos feltételű kardpárbajban állapodtak meg, amelyhez nehéz lovassági karddal kellett megívni a feleknek.

A párbajt ma délután tartották meg Szegeden.

este véglegesen összeállította az összes liberális listákat. A kormány tagjai a következő megyékben jelöltetik magukat:

Duca Ilfov-megyében, Angheliescu Buzeban, Dinu Bratianu Muscelben, Tatarescu Gorjban, Inculet Lapusnaban, Antonescu Teleormanban, Franasovici Mehedintiben, Dimitriu Dambovitaban, Lepadatu Kolozsban, Jamandi Iasiban, Cipaiianu Tordán, Nistor Cernautiban, Assan Tecuciban és Budurescu Valceaban kandidál.

den. Az első menetben az ellenfelek igen hevesen csaptak össze és Békeffy megvágta ellenfelének homlokát jobb oldalon. A bekötözés után a párbajt tovább folytatták és most Békeffy kapott Loránttól jobb arcára egy erős lapos vágást, mire a segédek a párbajt beszüntették és a felek kibékiültek. Békeffy ekkor belekarolt Lorántba és ezt mondta neki:

— Most aztán mondd meg nekem apuskám, hogy mi közöm van nekem ehhez az egész ügyhöz.

Gyilkolt a heroíncsempész bünszövetkezet

Halál az autózás után. Letartóztattak egy brassói gyógyszerészt Titokzatos bünbarlang után kutat a bucaresti-i rendőrség

Szenzációs fordulat állott be a fővárosban leleplezett kokain- és heroinvásár ügyében, amelyről az Aradi Közlöny legutóbb részletesen beszámolt. Mint megirtuk, a rendőrség őrizetbe vette Schapira József és Finkelstein János bucaresti-i gyógyszerészeket, valamint dr. Hornstein Salamon orvost, akik kábítószereket hoztak forgalomba és akiket egy kiszabadult fegyenc leleplezett le.

Az orvos letartóztatásával kapcsolatban, most más irányba is kiterjesztette a nyomozást. Mint megállapítást nyert, néhány héttel

RENATE MÜLLER
WILLY FRITSCH
BÁRSONY RÓZSI
PAUL HÖRBIGER

a főszereplői az UFA egyik legnagyobb filmjének

VALCERHÁBORU

Zenekedvelőknek: élmény.

Fiataloknak: szerelem.

Öregeknek: emlékezés.

Csupa romantika,

bübbajos muzsika,

bécsi hangulat,

ez a

VALCERHÁBORU

Jön: CENTRAL!

ezelőtt a 12.779. számú taxin hazaszállították egy Petre Seleccionu nevű egyént, aki

lakása ajtaja előtt holtan esett össze.

A rendőrségi nyomozás során kiderült, hogy Seleccionu Hornstein lakásáról vitte el a sofőr este nyolc órakor. Amikor Hornsteintől felvilágosítást kértek a rejtélyes halálesetre vonatkozólag, az orvos azt válaszolta, hogy Seleccionu nála jelentkezett első segélyért. A rendőrségnek az a véleménye, hogy Seleccionu már holtan szállították el Hornstein lakásáról és a szerencsétlen embert vagy az orvosnál, vagy pedig egy bünbarlangban kábítószerelemmel megmérgezték. A bünyügyi hatóságok most a legalaposabb nyomozást vezették be az ügyben és elrendelték a sofőr elővezetését.

A nyomozásnak egyébként más irányban is támadt fejleménye. A rendőrség olyan adatok birtokába jutott, amelyek szerint egy brassói gyógyszerész is tagja volt a kábítószereket forgalombahozó bünszövetkezetnek. A volt fegyenc két detektív kíséretében vasárnap Brassóba utazott, ahol kokaint, morfiomot és ópiumot vásárolt. Jelzésekkel ellátott ezresekkel fizetett, úgy, hogy a detektívek nyomban letartóztatták a brassói gyógyszerészt is, akit Bucurestibe szállítottak. Kihallgatása után visszaküldik Brassóba, ahol átadják az számos ügyészségnek.

CENTRAL-MOZGO: „LÁNYOK A VIHARBAN”. Nagyszabású sport- és erkölcsképi, gyönyörű felvételekkel a Berlin melletti Wannsee-ről. Főszereplői: Karin Hardt, Ali Ghito, Theodor Loos.

SELECT-MOZGO: ASSZONYOK KEGYENCE. Egy végzetes férj története. Főszereplők: Clark Gable, Carole Lombard, az új „vamp” és Dorothy Mackaill. Premier-helyárak: 8, 10, 15 és emeleten 20 lej, repülőbélyeggel együtt.

JÖN: „Pádual Szent Antal élete és csodái”

Litvinov nyilatkozik az olaszországi tárgyalásairól

„A szovjetet békeszeretet vezeti” — Oroszország nem lép be a Népszövetségbe

Rómából jelentik: Litvinov orosz külügyi népbiztos ma sajtóexpozét tartott, amelynek során megcáfolta azokat a különböző verziókat, amelyek utazásával kapcsolatban napvilágot láttak.

— Az orosz—olasz kapcsolat oly jó, hogy azon változásokat eszközölni nem szabad. Az utóbbi időben fontos nemzetközi események történtek és csak természetes, hogy ezek a nemzetközi események a tanácskozások előterében állanak. A szovjetet a békeszeretet és békekészség vezérli. Egyetlen európai államnak sem kell félni tőlük, mert minden nemzetközi lépésünk homlokterében a béke állandósításának elve áll.

Ezután Litvinov megcáfolta, hogy Oroszország belép a Népszövetségbe. A német kapcsolatról pedig azt mondta, hogy Oroszországnak Németországgal gazdasági szerződése van és nincs szükség olyan természetű szerződés kötésére, mint amilyen Olaszországgal áll fenn. Litvinov szerdán Bécsbe van érkező.

KÖZPONTI ÉTTEREM KÁVÉHÁZ

Legjobb!

volt Salacz-uca.

Legolcsóbb!

Menü 4 fogás étlap szerint 20.— Lej. — Rómi-kő 10.— Lej.

4604

O mi szép, ragyogó, miként a napsugár,
Egy valódi, chromnikkel „UNIO“ csillár,
Szépsége, formája, ára megkapó,
Ezt hozza nekem jó Karácsony Apó!

Óriási választékban kínálta és bemutatja
a gyári lezáratt:

BUTORKÖZPONT

BENE & COMP. ARAD.

Színház—Művészet—Irodalom

„Ember a hid alatt”

Az új Indig-vígjáték aradi premierje

Indig Ottó viharvert színpadi karrierje talán legremegőbb állomását érte el az „Ember a hid alatt” című vígjátékban. Heteken keresztül egyéb téma se járt a magyar fővárosban, mint az, hogy mennyit irt ebből a vígjátékból Indig és mennyit Holitscher, a derek kolozsvári „Stúdió” antikvárius-szalontulajdonos? Erre a kérdésre — kritikusai szempontból — fölösleges válaszolni. Adva van egy darab, ami jó, vagy rossz. Derítse ki a riporteri oknyomozó történelm, hogy kinek az ötlete, ki, mennyit dolgozott át belőle, ki, hogy adoptálta, fűrészelte, hegyezte és ringatta. Az ember a hid alatt témája pompás anyag — lenne, olyan író kezében, akinek a célja több a szórakoztatásnál, akinek a célja messzebb terjed az átlagos magyar exportdráma határainál, akinek a célja tehát, emberiesen nemes és legfőképpen nem a hamisított teória és kifordított társadalmi kötéltáncok között siklik a banális karrier-vígjáték fodorlászói hepiendjéig.

Az aradi színészek jót igyekeztek adni. Elismeréssel irhatunk Szendrey Mihály orvosprofesszoráról. Alakítása mindvégig nivót tartott. Felhő Ervin betörő-figurája — bár több volt benne a ligeti jassz, mint a megértő szívű esett-ember, — néhol a kabinetalkítás magaslatáig emelkedett. Egyik jelenetét, amelyben elvitathatatlanul briliáns volt, nyíltszíni taps kísérte. Tunyogi Péter ebben a szerepben tudrámozta a szerző intencióit és láthatólag meg volt hatva azokról a vígjátéki helyzetektől, amelyekben inkább tragikus volt, mint vidám. Kozma és Gömöri Emma alakításai jól simulnak az együtteshez. Hegyesi Magda, Dálnoki Dudus és Németh Nelly kis szerepeikben élénkítették a helyenként ellankadó tempót. Az előadás centrumában Somlai Julia állt, akinek azonkívül, hogy játékkészsége a vidéki színvonalon felülvaló: intelligenciája és szíve sugárizta át az Indig-darab rokonszenves női főszerepét. Van néhány lélekbemarkoló pillanata, amellyel sehol sem lendül ki a vígjátéki vonalból. Ezt a színésznőt a közönség szokatlan gyorsan fogadta el és szerette meg, bizonyos, hogy nem

„Feltétlenül szükség van az Ipartestületekre”

ezt állapította meg az aradi Ipartestület előjárósága. — Fontos ügyekben határozott az előjáróság keddi ülésén

Izgalmas ülést tartott kedden este az aradi Ipartestület előjárósága Vulcu Maxim elnöke alatt. A vezetőség részéről Moskovitz Izidor és Krón Lénárd alelnökök is résztvettek. Két fontos kérdés tárgyalására nagy számban jelentek meg az előjáróság tagjai. Az egyik ügy: a tanonctartás mérvének megállapítása, amellyel a Kereskedelmi és Iparkamara átirata alapján foglalkoztak. A törvény értelmében ugyanis a Kereskedelmi és Ipari, valamint a Munkakamara köteles megállapítani azt, hogy a különböző szakmákban hány tanoncot lehet tartani, nehogy tulsok tanuló foglalkoztassanak a műhelyekben. Az Ipartestület elnöksége arra az álláspontra helyezkedett, hogy minden főnök után két tanoncot, ezenfelül pedig minden két segéd után egy tanoncot lehessen szerződtetni, mert így a segédek közül kevesebben maradnak munkanélküli. Ez a fontos kérdés izgalmas vitákra adott alkalmat, amelyekben résztvettek Gáspár Árpád, a két alelnök, Kalmár József, Glück József, Köszeghy, Illyés, Baricz Máté, Holló Frigyes iparosok. Kalmár szociális szempontból világította meg a kérdést és rámutatott arra, hogy minél nagyobb számban kell tanoncokat alkalmazni, mert akkor nem nőnek fel tudatlan és hasznos tagjaivá válnak a társadalomnak. Nagyon sok család másképpen nem bírná felnevelni gyermekeit — mondta a felszólaló.

Végül elfogadták az előjáróság előterjesztését és tudomásul vették azt, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara a tanoncok számára megállapításánál figyelembe fogja venni a szakmák speciális szempontjait és a szakmák képviselőivel együtt állapítja meg a tanonclétszámot.

Érdemtelenül. Bársony Imre játszta az esetlen vőlegény szerepét, élethű esetlenséggel. Mozgása és beszédtechnikája olyan kezdőkre emlékeztet, akikben még csak nem is bízhatunk.

Szendrey Mihály rendezése régi színészrutin munkája. A közönség nem vette észre a rendezői példány huzásait és mindvégig jól mulatott a darabon, többször szólítva a lámpák elé a színészeket. F. T.

* Szombat délután 5 órakor Huszági előadásban 25, 20, 15, 10 és 7 lejes helyárrakkal: János vitéz, a legszebb magyar daljáték.

* Vasárnap délután 6 órakor mérsékelt helyárrakkal: Ember a hid alatt, a tegnapi este nagy sikert aratott Indig-vígjáték kerül színpadra.

* A „Szentivánéji álom”, Shakespeare halhatatlan mesejátékának zenéjét a tizenhét éves Mendelssohn zsenije teremtette meg. Ez az örökszép mű kerül előadásra december 12-én az aradi Filharmonikusok régi gárdájával, az egyesület karmestere, Sruk Lajos vezetésével. Azonkívül Beethoven V-ik Sorsszimfóniája, Haydn csellókonzertje, Bartók román táncjai és Strauss János bámulatos frissességű galoppja: a Triccs-traccs-polka alkotják a színes műsort. Jegyek és bérletek Sándor Ferencnél.

A másik nagytartású ügy: az Ipartestület fennmaradásának problémája.

A munkügyi minisztérium leiratot intézett az Ipartestülethez, amelyben felveti azt a kérdést, hogy a Munkakamara megakadályozása után szükség van-e az Ipartestületekre és nem-e jár tulságos nagy anyagi megterheléssel az iparostársadalomra a testület további fennállása, mert a szakképzett iparosok ezután munkakamarai illetéket is kötelesek fizetni. Az Ipartestület elnökségének minden részletre kiterjedő válaszáat Moskovitz alelnök ismertette. A minisztériumhoz intézendő felterjesztésben rámutat a testület arra, hogy az Ipartestületekre a jövőben is feltétlen szükség van és azoknak fenntartása csak mérsékelt anyagi terhet jelent. Az aradi testület évi költségvetése 450 ezer lej, tehát egy-egy tagra alig 350 lej évi fenntartási díj esik. Az Ipartestületekre nagyobb szükség van, mint a Munkakamaraakra, mert ez utóbbi intézményben az alkalmazottak tulsulyban vannak, tehát a munkaadók érdekeit a Munkakamara nem bírja úgy megvédeni, mint az Ipartestület. Azt kívánja az elnökség, hogy a kisiparosok számára a Kereskedelmi és Iparkamarákban külön kisipari szekciót szervezzenek. A képzés nélküli iparosoknak is tegyék kötelezővé az Ipartestületi tagságot, mert a testület az ő érdekeit is védi. A felterjesztés megállapítja, hogy a Munkakamara létezése egyáltalán nem zárja ki az Ipartestületek működését, mert a munkakamarai törvénybe átvették az 1884. évi magyar ipartörvény számos fontos rendelkezését, amelyek az Ipartestületek működését is szabályozzák. Az előjáróság helyesléssel tette magáévá az előjáróság felterjesztését.

Ma este a legmulatságosabb katonaooperett, a „Fehérvári huszárok” premierje zajlik le az aradi színházban

A hét műsorát ez a kitünő újdonság uralja.

Aki vágyódik arra, hogy egyszer igazán jól szórakozzék és mulatságosabbnál-mulatságosabb kaszárnyafigurák remek szólásmondásain nevesen, annak csak az tanácsolható, hogy nézze meg a Fehérvári-huszárok operettújdonságát. Ez színtűz, magyaros temperamentum, pattogó és édesbus magyar nóták váltakoznak az operettben, amelynek ucca előadása az eddigi újdonságokhoz méltó kitünő keretben zajlik le. Felhő Ervin rendezése mellett az operettegyüttes hibátlan egészét nyújt, az élen Ágoston Baba, Somlay Julia, Tunyogh Péter, ifj. Szendrey Mihály, Felhő Kun, Lenkey, Szabó, Bársony, Németh Nelly, Gömör Emma, Dálnoky Dudus, stb. állanak. Az operett értékét jelenti, hogy az igazgatóság egész héten műsoron tartja, mert számol a megnyilvánuló érdeklődéssel.

* Ma Mikulás apó a színházba is megérkezik. Délután 4 órakor nagyszabású gyermekelőadásban színpadra kerül: Tündér Ilona, látványos mesejáték, sok énekkel és tánccal. Minden gyermek értékes ajándékot kap, akiknek Faludy bácsi szép mesét is mond. Minden aradi kisgyermek ott legyen a színházban.

* Az „Új Idők”-ből, Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapjának gazdag tartalmából kiemeljük: Csathó Kálmán elmés, érdekes kis regényét, amelynek közlése most vette kezdetét, Komáromi János úr szépségeiben gazdag írását, Matolcsy Andor ötletes és bizonyos Kornélia kedves humoru elbeszélését. A szerkesztő úrné, Szépségápolás, Gasztronómia, Kertészet, Kereszt. rejtély és a rejtélyverseny sem maradhat ki az „Új Idők”-ből, amelynek kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-ut 16., szívesen küld díjtalan mutatványvizet. Előfizetési díj egy negyedévre 260 lej.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

Rákóczi-ut 58.

308

150 kényelmes, modern szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefontal, központi fűtéssel, rádióval és csengőt helyettesítő elektromos fényjelzésekkel. Patinásbúró kiváló konyha. Az étteremben hangulatos cigányzene.

A valódi erdélyi FLEKKEN különlegességeket, vargabélest, kürtöskalácsot Buder flekkensütőmester készíti

Szobák 4.— pengőttől. Teljes penzió 9 pengőttől.

SPORT KÖZLÖNY

Magyar-román jég-hokki-mérkőzés
Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A fővárosi műjégpályát szombaton hivatalosan is megnyitották és azon a jég-hokki-tréningek már megkezdődtek. Az idei szezon igen szép attrakciókat ígér, amennyiben december 16-ikán a budapesti FTC csapata mutatkozik be a Telefonclub és egy másik csapat ellen, december 21-én pedig az első — hivatalos jellegű — nemzetközi mérkőzést tartják meg Magyarország és Románia válogatott csapatai között. Januárra osztrák, blasz, cseh és lengyel csapatokat költöttek le a bucuresti-i sportkörök. Valószínű, hogy a román válogatott csapat indulni fog a világbajnokságon is, amire nézve biztosíték C. Cantacuzino személye, aki maga vette kezébe a kiküldetés ügyét.

Aradi futballista sikere Olaszországban

Nemrég indult el Aradról egy szépen fejlődő sportkarrier, az olasz eredetű Pepoli Viktor, az AMTE volt kitűnő képességű játékos, kezébe vette a vándorbotot és Olaszországba távozott. Próbajáték után az FC Genova csapata, amely az olasz nemzeti bajnokságban jelentős szerepet játszik, azonnal szerződtette Pepolit, aki bevált és a center posztján szerepel az olasz együttesben. A genovai Gazetta della Sporto legutóbb közölte a nemzeti bajnokság góllövő listáját, amelyen Pepoli 12 góljával a második helyen áll. Pepoli Viktor a napokban küldött szüleinek levelet és azt írta, hogy karácsonykor nem jöhet haza, mert a bajnoki mérkőzésekkel elmaradtak és hetenként két, sőt három meccset is játszanak. Aradra, szülei látogatására csak akkor fog jönni a szép karriert befutott játékos, rielőtt török-afrikai turára indul az FC Genova, miután a tura előtt rövid szabadságot ígért a Genova vezetősége Pepolinak.

O Április 15-ikén lesz a román-jugoszláv világbajnoki selejtezőmérkőzés. Belgrádból jelentik: Andrevic dr., a jugoszláv labdarúgószövetség főtitkára, a FIFA végrehajtóbizottságának bejelentette, hogy csapatát április 15-ikére küldi Bucurestibe, a Románia elleni világbajnoki selejtezőmérkőzésre.

O A központ nem ad ki külföldnek játékos. Románia nem ad ki külföldre játékos, január elsejétől számított egy évig — így határozott a futballszövetség, ezzel akariák megakadályozni a külföldi — svájci és francia! — játékos-csábító hullámokat, amely Románia játékos taborát is készül előlteni.

O Tavaszra halasztották az előrehozott meccset. A Venus-Brasovia előre hozott Nemzeti Bajnoki mérkőzést közös megegyezéssel tavaszra halasztották.

O Auer Ricsi a kórházban. Auer Ricsinek orralatti szőrtüsző-gyulladás van és ez annyira elmergesedett, hogy kórházba kellett szállítani.

O A profibajnokság első négy helyezette a Középeurópai Kupa küzdelmében. A PLASZ úgy határozott, hogy a Középeurópai Kupa küzdelmében ezidén a bajnokság első négy helyezette vesz részt.

O Elmarad a NAC budapesti mérkőzése. A Hungária közölte a váradiakkal, hogy a hideg időjárás miatt nem meri megrendezni a meccset. Valószínűleg a lemondást a Hungária gyenge formája szülte.

O Gyűléseznek a másodosztályú intézők. A II. osztályú bajnokságba besorolt csapatok intézői folyó hó 10-ikén, vasárnap délelőtt az Eötvös-uccai „Sport”-étteremben ülést tartanak, ahol több fontos ügyet tárgyalnak le. Az ülés kezdete délelőtt 10 óra.

O A Szeged FC ajánkozott. A szegediek nagynevű profiklubja, a Szeged FC ajánkozik, vasárnap szeretne meccselni Aradon. Az AMTE nem hajlandó megrendezni a mérkőzést.

O Megérkezett Budapestre Kocsis. Mint már jelentettük, Arányi Árpád az Újpest részére leszerződtette Kocsist, a Bohemians válogatott játékosát. Kocsis már meg is érkezett Budapestre.

MEG KELL ELŐZNI A ROHAMOT!

AMIKOR ERŐS NYILALÁSOKAT, arc-idegzsábát, oldalazurásokat és tompa vesefájdalmakat érzünk; fej-fájásról, álmatlanságról és görcsökről panaszkodunk... az elbelső már behatolt a vérbe: a húgysav túltelítette a vért. A kiválasztó szervek különösen a vese és a máj már nem működnek rendesen.

Nem szabad bevárunk ezt az állapotot. Amint minden orvos mondani szokta, meg kell tisztítani a vért és a szervezet sejtjeit ezektől a mérgektől, mégpedig a húgysav legjobb megbontójával: az URODONAL-lal.

A RENDSZERES URODONAL-KÚRA megkíméli a köszvényre hajlamosakat minden ilyenmü betegségtől, de különösen azoktól a súlyos csapásoktól, amelyek rendszeresen be szoktak következni: az érlelmeszedéstől, a vesegyulladásától, a húgysavnak a vérben való lerakódásától, és a gutaütéstől.

AZ URODONAL MEGSZABADIT A REUMATOLMERT ELTÁVOLITJA A SZERVEZETBŐL A MÉRGEKET.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

A Transylvania és az Unirea közötti fuziót készítik elő

Megvalósulás stádiumában a nagyérdekességű terv — Jelentősen megalapozott klubot hoznak össze a fuzió révén

Beavatott körökből másról sem beszélnek, mint arról, hogy Arad két jelentős klubja, a Transylvania és az Unirea fuzionálni fognak. A fuzió tárgyalások, — mint azt informátorunk közölte, — már hetekkel ezelőtt megindultak és remélhető, hogy a két klub vezetőségének több rövidesen sikerül megegyeznie.

Amennyiben a tárgyalások valóban sikerrel járnak, úgy Aradnak egyik legjelentősebb klubja lesz a fuzióból létrejött egyesület, amely tudásban bizonytal a két nagycsapat,

az AMTE és a Gloria-CFR mellé fog sorakozni. A Transylvania, amely a helyi bajnokság első helyét foglalja el, valóban kvalifikációs csapat, de az Unirea is rendelkezik néhány jó játékosal és az utóbbinak anyagi megalapozottsága kitűnőnek mondható, hisz az Unireának nincs adóssága, hanem még kisebb tőkével is rendelkezik.

Sportszempontról, rendkívül fűdős lenne a fuzió, mert így ezzel városunk egy nagy csapattal gazdagodna.

O Elindult Franciaországba a Crisana. A Crisana kedden délben indult francia turájára. Első meccsét december 9-ikén játsza Párisban a Club Francais ellen. A csapat Csehszlovákián keresztül utazik Franciaországba. A NAC tura-expedíciója 12-én indul.

Karácsonyi kirándulás
Palesztinába és Egyiptomba

1933. dec. 18. — 1934. jan. 5.

Bucuresti—Haifa—Alexandria—Bucuresti. Másodosztályú hajó- és vasuti jegy, beleértve az összes kirándulásokat, szállásokat, penziókat, borraivalókat:

25.000 lei.

Ezenkívül állandó menetrendszerű utazások Palesztinába, igen kedvező feltételek mellett. Prospektus és kimerítő felvilágosítások díjtalanul.

Hamburg Amerika Linie R. T.

Képviselete:

Künstler Utazási és Vizumiroda
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

O A román válogatott Budapesten. Románia profiválogatottat kért a magyar szövetségtől, de ennek a kérésnek a magyarok nem tudnak eleget tenni. Azonban májusban szívesen látják vendégül a magyar válogatottat.

O A magyar vívók diadalmasan szerepeltek Bécsben. A magyar-osztrák törccsapatverseny, amely a budapesti Európa Bajnokság elmaradt döntő mérkőzése volt, most került levivásra. A budapesti eldöntetlen, most is megismétlődött 8:8 arányban, de ezután a magyar csapat 63:54 tuss-aránnyal győzött. A magyar csapatban Gözsi, Bay, Hajdu és Dunai szereztek győzelmet. A magyar csapat gyönyörű munkája hatalmas sikert aratott. Bécs egyéni törccsapatját Dunai Pál nyerte 7 győzelemmel. 2. az osztrák Etniger. Gözsi a másik döntőbe került magyar vívó, az 5. helyen végzett. A párbaj törccsapatját újabb magyar sikert eredményezett: 1. Borovszky főhadnagy. 2. Timár. 3. Hanner osztrák.

A szerkesztőért:
Dr. STAUBER JÁNOS
föld.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Husz vagon adózatlan bort és harmadiél vagon pálinkát fedezett fel az aradi pénzügygárda

Látogatás a Kálvin János-uccai pénzügyi laktanyában — Nagy munkában a szesz- és borscsempészek nyomozói

Az aradi pénzügyigazgatóságon levő szesz-, cukor- és petroleum-monopolhivatalhoz csaknem naponként érkeznek kisebb-nagyobb bírságok kirovását tartalmazó jegyzőkönyvek, amelyek 5000 lej és 100 ezer lej közötti büntetésekről szólnak, mert az ennél magasabb bírságok a kerületi monopolfőnökséghez tartoznak. A jegyzőkönyveket az aradi pénzügygárda vette fel. A gárdákról nagyon sok szó esik mostanában, nemcsak a törvényszéki tárgyalótermekben és a szállókban, hanem újabbban a miniszteri bársonyszékben is. *Bratianu* pénzügyminiszter például a Gyáripárosok Országos Szövetségének (UGIR) küldöttsége előtt többek között ezeket mondta:

— Megszüntetem az országban levő pénzügyi terroratmoszférát, ami a pénzügygárdák körül keletkezett.

Ilyen körülmények között érdekesnek találjuk, hogy ellátogassunk az aradi pénzügygárdához és érdeklődjünk annak működése és az elért eredmények iránt. A Kálvin János-uccában, az öreg Flórián-kápolna mellett lévő régi kincstári épület földszintes külön udvari épületében vannak a pénzügygárda hivatali szobái, amelyekben 15 pénzügyőr szokott dolgozni. *Mandru* György parancsnoksága alatt ugyanis ennyien tartoznak oda. Ugyanitt van a kerületi pénzügyi biztosság, amelynek *Máté Aurél* a vezetője. A biztossághoz az Arad-, Hunyad-, Temes-Torontál- és Karas-Szeverinmegyékben működő szakasparancsnokságok tartoznak és azok fölött ellenőrzést gyakorol, tehát nagy hatásköre van.

Tegnap délből kereste fel a kettős parancsnokságot az *Aradi Közlöny* munkatársa. A földszintes, alacsony házat falusias nyugalom veszi körül. Hasonlatos az ötven év előtti vidéki csendes udvarházakhoz, amelyeknek kapui mindig tárva-nyitva várták a vidám vendégeket. Itt azonban nyomor sincs a mulatozásnak, bor helyett nagyon komoly munka folyik, a szeszitalok csupán az aktacsomagokban szerepelnek... Mit is dolgozik hát az aradi pénzügygárda? Bizonyos, hogy nagyon sok munkája van, ami nem is csoda, mert a dohánynevelés ellenőrzésén kívül az összes fogyasztási és forgalmiadók kontrollját is részben neki kell végezni.

Körülnézünk a gárda egyszerű szobáiban. *Máté Aurél* kerületi biztos és két egyenruhás pénzügyőr az akták és írógépek fölé hajolva, csendesen dolgoznak, a többiek pedig a városban vagy a falvakban végzik ellenőrző munkájukat. A hivatalban katonai tisztaság és egyszerűség, a falakon térképek és személyzeti névjegyzékek függenek. A biztos, aki már a háboru előtt is pénzügyi szolgálatot teljesített, nyugodtan fogadja az újságírókat.

— Bizonyára Önök is olvasták — mondtuk — hogy *Bratianu* pénzügyminiszter úrtól az összes pénzügygárdák feloszlását kérték a különböző gazdasági szervezetek és hogy a pénzügyminiszter ur az UGIR küldöttsége előtt a pénzügygárdái „terroratmoszféráról” is beszélt.

— Mi folytatólag vagyunk foglalva hivatali dolgainkkal — felelte *Máté* — és az említett cikkeket nem olvastuk. Hallottunk róla beszélni, de rendeletet nem kaptunk, tehát ellenőrző munkánkat tovább folytatjuk. Tudjuk mi azt kérem, hogy a pénzügygárda hivatala nem rokonzenves, már a háboru előtt sem volt az a nagyközönség előtt. A mi feladatunk ugyanis az, hogy kíméletlenül kinyomozzuk azokat, akik az államot megkárosítják. A háboru előtti időktől 1927-ig működtek a pénzügygárdák és akkor megszüntették bennünket, de öt év alatt

meggyőződött róla a kincstár, hogy nagy szükség van ránk, mert ellenőrzés nélkül maradtak a szesz, a cukor, a petroleum, a paprika eladása és más forgalmi intézkedések. Emiatt nagy károk érték az államot és ez év szeptemberben ismét feltámasztották a pénzügygárdát. Iskolázott emberek vagyunk, némelyek érettségi vizsgát is tettek, de legalább négy középiskolát kell végezni. Orvosi vizsgálat nélkül senkit sem vesznek fel, mert nagyon fáradságos a mi munkánk. Kerékpáron, motorbiciklin járják be a gárda tagjai a falvakat, hogy kinyomozzák azokat, akik adózatlanul hozzák forgalomba a fentebb említett cikkeket. Sok feljelentést kell ellenőrizni...

— Milyenek a kutatási eredmények? — kérdeztük.

— Teljesen kielégítő — volt a válasz. — Többek között husz vagon adózatlan bort, két és fél vagon pálinkát és egyéb árukat fedeztünk fel, amelyek miatt bírságokat róttunk ki. A lefoglalt áruk az ügyek jogerőre emelkedéséig zár alatt maradnak. Működésünk megkezdése óta sokban javult a helyzet és most már rendezetlenebb fizetik a fogyasztási-, forgalmiadókat. A nagyobb kihalású esetek részleteit felsőbb rendelet miatt nem közölhetem — fejezte be *Máté*.

A pénzügygárdai laktanyából az újságíró azzal a benyomással távozott, hogy az aradi pénzügygárda fiatal tagjai már eddig is sok súlyos esetet nyomoztak ki, amelyeknek aktái a törvényszékek, az ítélőtáblák, sőt a semmitőszék fórumát is foglalkoztatják.

Az aradi Mezőgazdasági Kamara is kiállít fajbaromfiakat a belgrádi nemzetközi kiállításon

Eredménnyel zárult a Kamara buzaakciója — Ötven vagon nemesített vetőmagvat osztottak ki a gazdáknak között

Az aradi Mezőgazdasági Kamara igazgatótanácsa tegnap délután *Marsieu* Justin dr. elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a Kamara vezetősége beszámolt azokról az akciókról, amelyek az ősz folyamán az aradmegyei mezőgazdaság fejlesztésének érdekében folytak le. A kamara vezetősége többek között részletesen ismertette a szép eredménnyel zárult buzaakciót, amelyet teljesen önállóan, minden kormánytámogatás nélkül bonyolított le. Az akció sark keretében a Mezőgazdasági Kamara

ötven vagon nemesített, vetőmagnak szánt búzát osztott szét az arra rászorult aradmegyei termelők között.

még pedig oly módon, hogy a termelők 110 kg. rosszabb minőségű búzát adtak egy mázsa nemesített búzáért. A nemesített magvakat a Mezőgazdasági Kamara a nagybirtokosoktól vásárolta 380—400 lejes áron abban az időben, amikor egy mázsa buza ára mindössze 320 lej volt. A buza ára 25—30 százalékkal emelkedett, úgy hogy a kamara a gazdáktól cserébe kapott búzát kedvező feltételek mellett tudta értékesíteni, a nemesített buza egyrészt pedig a szomszédos megyék mezőgazdasági kamaráinak 430—450 lejes áron adta el. Az akció tehát minden szempontból eredményesen fejeződött be: a nagybirtokosok megfelelő áron adták el nemesített magvaikat, a szegényebb gazdák között a kamara rendkívül előnyös feltételek mellett ötven vagon nemesített búzát

A városi ingatlan tulajdonosokra is feltétlenül kiterjesztik a konverzió kedvezményét

Hivatalos jelentés a kormány terveiről

A kormány félhivatalos lapja, a *Viitorul*, feltűnést keltő cikket közöl a konverzió kiterjesztéséről szóló törvénytervezet főbb irányelveiről. A közlemény, minden ellenkező állítással szemben, megerősíti a néhány nappal ezelőtt elterjedt hírt, hogy a kormány a városi és falusi ingatlan tulajdonosok legszélesebb kategóriáira is kiterjeszti a konverziót. A liberális párt 1933. októberben hozott végrehajtó bizottsági határozatával leszozgezte álláspontját a kamatok és adósságok csökkentése, valamint az adósságfizetés terminusának meghosszabbítása mellett. Az adósság mérvének leszállítása arányban fog állni a kereskedelmi forgalomban lévő áruk árának csökkenésével, illetve az általános olcsóbbodási tendenciával. Erről különben *Duca* miniszterelnök is nyilatkozott már és kijelentései mellett ki fog tartani.

— A lej és egyéb valuták zürichi hivatalos és magánárfolyama. Mint ismeretes, a zürichi hivatalos tőzsdei kurzusok néhány valutában eltérnek a zürichi magánárfolyamoktól. Ezek a valuták a következők: A lej hivatalos árfolyama 3.05 (magánkurzus 2.55), dinár 7 (6.20), csehkorona 15.30 (14.85), osztrák schilling 72.60 (57.75), a pengőt hivatalosan nem jegyzik, magánkurzusa 69.25. A feljegyzések december 1-ről szólnak. — Más valuták zürichi jegyzése: Berlin 123.17 és fél, Newyork 3.32, London 17.02, Páris 20.20, Milánó 27.27. A tegnapi utó-tőzsde jegyzése csaknem ugyanannyi volt. — Romániai hivatalos valutaárak: Angol font 558—568, dollár (kifizetés) 107—117.

— Az Erdélyi és Bánsági Fakereskedők Egyesülete vasárnap, e hó 10-én közgyűlést tart Aradon, a Kereskedelmi és Iparkamara nagybermében. A közgyűlés alkalmával a fakereskedők az aktuális szakmai problémákat vitatják meg és az egyesület vezetősége részletesen beszámol az Autonom Erdőpénztárral kötött szerződésről, amely tudvalevőleg a vándorifakereskedők által forgalomba hozott famennyiség felvásárlására vonatkozik.

osztott ki, ugyanakkor pedig az egész akció — amelyre a költségvetésben 300 ezer lej költséget irányoztak elő — nemhogy nem járt költséggel, de körülbelül 100 ezer lej nyereséget hozott a kamarának.

Itt írjuk meg, hogy

az aradi Mezőgazdasági Kamara részt vesz fajbaromfiával a Belgrádban tartandó nemzetközi baromfikiállításon.

Nemrégiben átirat érkezett a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségétől Aradra, amelyben a szövetség felkéri az aradi kamarát, hogy saját anyagával vegyen részt a belgrádi baromfikiállításon, amelynek védnökségét *Mária* jugoszláv királyné vállalta. A kamara a kérésnek eleget tett és úgy döntött, hogy hét törzset szerepeltet a kiállításon. Így tehát Aradról 2 törzs emdeni liba, 2 törzs pekingi ruca és 3 törzs Rhode Island-i tyukkal vesz részt a belgrádi kiállításon, amelyet december 16-tól 21-ig tartanak meg. A kiállításon értékes díjak kerülnek kiosztásra, többek között egy arany- és egy ezüstserleg is.

— A mai ujaradi gabonapiacon úgy a buza, mint a tengeri áraban lényeges áremelkedés állott be. A felhozatal közepes volt, ellenben a kereskedők és malmok részéről felfokozott érdeklődés nyilvánult meg. A buza ára 390—410 lejes ár körül alakult ki. Az új tengeri ára 135—145, míg az ó-tengeri ára 220 lej volt.

